

---

# OBSAH

PŘEDMLUVA K 3. VYDÁNÍ .....	9
PŘEDMLUVA KE 2. VYDÁNÍ .....	11
PŘEDMLUVA K 1. VYDÁNÍ .....	13
<b>1 LINEÁRNÍ PROGRAMOVÁNÍ.....</b>	<b>15</b>
1.1 Model lineárního programování a jeho formulace .....	15
1.1.1 Formulace modelu lineárního programování .....	15
1.1.2 Příklad sestavení modelu lineárního programování.....	18
1.2 Grafické řešení modelu lineárního programování .....	21
1.2.1 Reprezentace modelu LP v prostoru řešení .....	22
1.2.2 Vlastnosti a řešitelnost modelu lineárního programování .....	26
1.2.3 Reprezentace modelu LP v prostoru požadavků .....	27
1.2.4 Vlastnosti a řešitelnost modelu LP .....	31
1.3 Simplexový algoritmus .....	34
1.3.1 Řešení modelu pomocí simplexového algoritmu .....	35
1.3.2 Výsledek řešení modelu .....	43
1.4 Teorie duality.....	51
1.4.1 Konstrukce duálního modelu .....	52
1.4.2 Věty o dualitě a jejich důsledky .....	54
1.5 Postoptimalizační analýza.....	60
1.5.1 Zařazení nebázické proměnné do řešení.....	61
1.5.2 Analýza citlivosti vzhledem ke změnám pravých stran .....	62
1.5.3 Analýza citlivosti vzhledem ke změnám cenových koeficientů.....	65
1.6 Shrnutí .....	71
1.7 Opakování .....	71
<b>2 DISTRIBUČNÍ ÚLOHY .....</b>	<b>79</b>
2.1 Jednostupňová dopravní úloha .....	79
2.1.1 Vyváženosť dopravní úlohy.....	80
2.1.2 Matematický model dopravní úlohy .....	80
2.1.3 Dopravní tabulka .....	81
2.1.4 Bázická řešení v dopravní úloze .....	82
2.1.5 Algoritmus řešení dopravní úlohy .....	83
2.1.6 Indexová metoda .....	84
2.1.7 Vogelova aproximační metoda .....	86
2.1.8 Test optimality – modifikovaná distribuční metoda.....	89
2.1.9 Přechod na lepší řešení – Dantzigovy uzavřené obvody .....	92
2.1.10 Degenerovaná řešení v dopravních úlohách .....	95
2.1.11 Rozbor optimálního řešení dopravní úlohy .....	96

---

2.2	Přiřazovací úloha . . . . .	97
2.2.1	Matematický model přiřazovací úlohy . . . . .	97
2.2.2	Maďarská metoda . . . . .	98
2.3	Jednookruhový okružní dopravní problém . . . . .	102
2.3.1	Matematický model jednookruhového okružního dopravního problému . . . . .	103
2.3.2	Metoda nejbližšího souseda . . . . .	104
2.3.3	Vogelova aproximační metoda . . . . .	105
2.4	Viceokruhový okružní dopravní problém . . . . .	108
2.4.1	Mayerova metoda . . . . .	108
2.5	Shrnutí . . . . .	111
2.6	Opakování . . . . .	112
<b>3</b>	<b>ROZHODOVACÍ MODELY . . . . .</b>	<b>116</b>
3.1	Rozhodovací proces . . . . .	116
3.2	Rozhodovací model . . . . .	117
3.2.1	Jistota, nejistota a riziko . . . . .	119
3.2.2	Možnosti řešení rozhodovacích modelů . . . . .	120
3.3	Dominance alternativ . . . . .	123
3.3.1	Dominance podle výplat . . . . .	123
3.3.2	Dominance podle stavů okolností . . . . .	124
3.3.3	Dominance podle pravděpodobnosti . . . . .	125
3.4	Rozhodování za jistoty . . . . .	128
3.5	Rozhodování za nejistoty . . . . .	129
3.5.1	Maximaxový přístup . . . . .	130
3.5.2	Waldovo kritérium (maximinový přístup) . . . . .	130
3.5.3	Savageovo kritérium (princip minimaxové ztráty) . . . . .	130
3.5.4	Bernoulli-Laplaceovo kritérium . . . . .	131
3.5.5	Hurwiczovo kritérium . . . . .	131
3.6	Rozhodování za rizika . . . . .	135
3.6.1	Očekávaná hodnota výplaty (EMV) . . . . .	135
3.6.2	Očekávaná možná ztráta (EOL) . . . . .	135
3.7	Shrnutí . . . . .	137
3.8	Opakování . . . . .	138
<b>4</b>	<b>TEORIE HER . . . . .</b>	<b>140</b>
4.1	Konfliktní situace . . . . .	140
4.2	Model hry . . . . .	142
4.3	Maticové hry . . . . .	144
4.3.1	Řešení maticové hry v oboru čistých strategií . . . . .	145
4.3.2	Řešení maticové hry v oboru smíšených strategií . . . . .	147
4.4	Shrnutí . . . . .	151
4.5	Opakování . . . . .	151
<b>5</b>	<b>MODELY VÍCEKRITERIÁLNÍHO ROZHODOVÁNÍ . . . . .</b>	<b>153</b>
5.1	Model vícekriteriální analýzy variant . . . . .	153
5.1.1	Klasifikace úloh vícekriteriální analýzy variant . . . . .	157

5.2	Metody stanovení vah kritérií . . . . .	160
5.2.1	Stanovení vah kritérií z ordinální informace o preferencích kritérií . . . . .	160
5.2.2	Stanovení vah kritérií z kardinální informace o preferencích kritérií . . . . .	162
5.3	Metody výběru kompromisních variant . . . . .	167
5.3.1	Metody nevyžadující informaci o preferencích kritérií . . . . .	167
5.3.2	Metody vyžadující aspirační úrovně kritérií . . . . .	169
5.3.3	Metody vyžadující ordinální informace . . . . .	173
5.3.4	Metody vyžadující kardinální informaci . . . . .	178
5.3.5	Metody založené na minimalizaci vzdálenosti od ideální varianty. . . . .	190
5.4	Shrnutí . . . . .	192
5.5	Opakování . . . . .	192
5.6	Model vícekriteriálního lineárního programování . . . . .	194
5.7	Klasifikace metod pro řešení úloh vícekriteriálního programování . . . . .	200
5.8	Dílčí optimální řešení . . . . .	203
5.9	Metody řešení úloh vícekriteriálního programování s informací $\alpha$ priori . . . . .	206
5.9.1	Agregace kriteriálních funkcí. . . . .	206
5.9.2	Úprava kriteriálních funkcí na omezující podmínky . . . . .	208
5.9.3	Cílové programování. . . . .	212
5.10	Shrnutí . . . . .	215
5.11	Opakování . . . . .	216
6	<b>METODA DATOVÝCH OBALŮ – DEA . . . . .</b>	218
6.1	Měření efektivity . . . . .	218
6.2	CCR vstupově orientovaný model. . . . .	220
6.3	CCR výstupově orientovaný model. . . . .	228
6.4	Výsledky, výhody a nevýhody metody DEA . . . . .	234
6.5	Shrnutí . . . . .	235
6.6	Opakování . . . . .	235
7	<b>STRUKTURNÍ ANALÝZA . . . . .</b>	238
7.1	Principy a model strukturní analýzy. . . . .	238
7.1.1	Principy strukturní analýzy . . . . .	238
7.1.2	Model strukturní analýzy . . . . .	240
7.1.3	Model SA pro národní hospodářství ČR . . . . .	244
7.2	Distribuční rovnice . . . . .	245
7.2.1	Leontiefova matice . . . . .	246
7.2.2	Užití distribučních rovnic . . . . .	247
7.2.3	Smišená úloha . . . . .	249
7.3	Hodnotové rovnice. . . . .	250
7.3.1	Zavedení cenových indexů . . . . .	251
7.3.2	Užití hodnotových rovnic . . . . .	252

---

7.4	Normy a komplexní normy spotřeby . . . . .	254
7.4.1	Norma přímé výrobní spotřeby . . . . .	255
7.4.2	Komplexní norma přímé výrobní spotřeby . . . . .	255
7.4.3	Norma spotřeby primárních činitelů . . . . .	255
7.4.4	Komplexní norma spotřeby primárních činitelů . . . . .	256
7.5	Shrnutí . . . . .	258
7.6	Opakování . . . . .	259
<b>8</b>	<b>TEORIE GRAFŮ . . . . .</b>	<b>263</b>
8.1	Základní pojmy teorie grafů . . . . .	263
8.1.1	Matematické značení grafu . . . . .	263
8.1.2	Uzly grafu . . . . .	263
8.1.3	Hrany grafu . . . . .	264
8.1.4	Podgrafy a částečné grafy . . . . .	265
8.1.5	Kvantifikace modelů teorie grafů . . . . .	265
8.2	Speciální typy grafů . . . . .	265
8.2.1	Neorientované grafy . . . . .	266
8.2.2	Orientované grafy . . . . .	267
8.3	Reprezentace grafů pomocí matic a tabulek . . . . .	267
8.4	Prohledávání grafů . . . . .	268
8.5	Základní úlohy teorie grafů . . . . .	278
8.5.1	Minimální kostra grafu (optimální propojení míst) . . . . .	279
8.5.2	Nejkratší cesta v grafu . . . . .	281
8.5.3	Maximální tok v síti . . . . .	284
8.6	Využití algoritmů teorie grafů při řízení projektů . . . . .	288
8.6.1	Projektová síť . . . . .	289
8.6.2	Sítě typu AOA . . . . .	289
8.6.3	Topologické očislování uzelů – metoda přeškrťávání hran . . . . .	291
8.6.4	Sítě typu AON . . . . .	292
8.6.5	Metoda CPM . . . . .	293
8.6.6	Výpočet v síťovém grafu . . . . .	296
8.6.7	Metoda PERT . . . . .	299
8.6.8	Postup metody PERT . . . . .	301
8.7	Shrnutí . . . . .	303
8.8	Opakování . . . . .	304
<b>9</b>	<b>STOCHASTICKÉ MODELY . . . . .</b>	<b>310</b>
9.1	Modelování náhodných jevů . . . . .	310
9.2	Bernouliová posloupnost . . . . .	313
9.3	Poissonův proces . . . . .	313
9.4	Markovské řetězce . . . . .	315
9.5	Shrnutí . . . . .	320
9.6	Opakování . . . . .	320

---

<b>10 SYSTÉMY HROMADNÉ OBSLUHY .....</b>	<b>323</b>
10.1 Struktura systému hromadné obsluhy.....	323
10.2 Klasifikace modelů hromadné obsluhy .....	327
10.3 Littleův zákon .....	329
10.4 Systém M/M/1 .....	330
10.5 Systém M/M/m .....	336
10.6 Optimalizace nákladů .....	336
10.7 Shrnutí .....	338
10.8 Opakování .....	338
10.9 Příklady k procvičení .....	339
<b>SUMMARY .....</b>	<b>341</b>
<b>DOPORUČENÁ LITERATURA.....</b>	<b>342</b>
<b>REJSTŘÍK.....</b>	<b>346</b>